

door Jef Schaap

Opnieuw ben ik in Yogyakarta. Deze keer meer om vrienden en kennissen te bezoeken op Java en Flores. Desalniettemin zal ik ook werk doen voor BURUNG MANYAR. De afspraken die in het voorjaar gemaakt zijn, moeten nagelopen worden om geen beloftes te blijven.

Een hoeveelheid restmedicijnen, die de vorige keer niet mee kon, gaat naar de kliniek van het ziekenhuis Dr. Sardjito, hier in Yogya. Het zijn medicijnen waarmee vooral dialyse- en CAPD-patienten geholpen worden.

In Bandung zal ik meer tijd hebben dan de vorige keer om twee kandidaten voor hulp van onze Stichting te ontmoeten en te spreken, zodat het bestuur de juiste beslissingen zal kunnen nemen.

Daarnaast heeft een 56-jarige man uit Sorong/Papua contact met onze stichting gezocht. In het verleden is hij nierdonor voor zijn broer geweest. Toen was er duidelijk nog niets met hem aan de hand. Tijdens een bezoek aan zijn zuster, die met een Nederlander getrouwd is, werd hij ziek. Uiteindelijk bleek, dat zijn enig overgebleven nier maar voor 30% werkte.

De grens om definitief op dialyse aangewezen te zijn ligt angstig dichtbij. Helaas, in de twee ziekenhuizen van Sorong is daartoe geen mogelijkheid. Daardoor heeft John Sia een diverse hoeveelheid medicijnen nodig om de minimale functie van zijn nier te behouden. Een onderzoek naar prijzen en kortingen staat op mijn programma. Er bestaat een groep kennissen van deze patient in Nederland, die hem financieel wil steunen. Op dat punt kunnen we in ieder geval helpen, doordat wij een goed contact in Sorong bezitten. Zodra onze Stichting betrokken gaat raken bij de hulp, hoort u daar meer over.

Nu ga ik eerst lunchen met de kinderen en de staf van het kinderopvangtehuis Aulia, waar "Opa Jef" weer liefdevol is ontvangen. De vriendschap en de hulp die ik hier krijg, is geweldig en weldadig. Dit is met recht ons steunpunt Yogyakarta.

Mijn reis werd sneller een vakantie dan ik dacht. Vorige week waren alle belangrijke specialisten voor interne ziekten naar een congres in Manado, dus ook de 'onze', zowel uit Amsterdam, Bandung als Yogyakarta. Sinds zondag is iedereen weer terug op zijn plek. Ik heb besloten niet haastig op het laatste moment alsnog naar Bandung te gaan. Met Dr. Rubin bestaat een goed e-mailcontact, zodat ik verder met hem langs deze weg zal 'vergaderen' over het opstellen van vragenlijsten voor patienten, het maken van voorlichtingsfolders en het schrijven van een Indonesisch kookboek, speciaal voor nierpatienten.

In plaats van de reis heb ik een uitvoerig intake-formulier samengesteld voor patienten die wij mogelijk in de toekomst gaan helpen. Daarbij heb ik telefonisch de sociaal werkster van een nierkliniek in Bandung geraadpleegd, die dat werk daar voor de kliniek doet. Met haar heb ik de tijdens mijn vorige bezoek geluncht en de toezegging tot alle hulp gekregen. Zo'n formulier met een begeleidende brief heb ik twee kandidaatpatienten in Bandung toegestuurd. Wordt vervolgd.

Inmiddels is er contact geweest met Dr. Sja'bani. Ik heb alle restmedicijnen kunnen afleveren die nog over waren, medicijnen die de Stichting van u, patienten in Nederland gekregen heeft. U kan ik namens de patienten, die hiervan zullen profiteren, heel erg nadrukkelijk bedanken. Vanavond ben ik uitgenodigd voor een diner bij Dr. Sja'bani thuis. Daar zal het verdere werk plaatsvinden, overleg plegen, plannen maken enz. Thuis rent hij wat minder weg dan in de kliniek. Bovendien zal daar Dr. Heru aanwezig zijn, die mij beloofd heeft een beginnende patientenpraatgroep in contact te brengen met onze Stichting, wat nog niet gebeurd is.

Zo verloopt mijn programma eigenlijk nog heel erg naar wens, hoewel uiteraard op een volledig andere manier en in een ander tempo dan ik me voorgesteld had.

Er was geen tijd om Ibu Sulastri op te zoeken vanwege de afstand. Ik heb haar een brief

geschreven en alle foto's van de vorige keer opgestuurd. Er is inmiddels een briefcontact tussen haar en Ary ontstaan, zodat ze informatie en tips kunnen uitwisselen.

Ary heb ik wel opgezocht. Het is heerlijk om op zondagochtend tijdens het familietreffen te gast te zijn. Het gaat prima met Ary. Ze kijkt stralend de wereld in met levendige ogen. Ze was gekleed in een prachtig, rode combinatie van batikstof, die ik haar de vorige keer gegeven heb. Uiteraard door haarzelf genaaid. Rood flattert haar geweldig, maar dat had ze me al geschreven.

De vorige maand heeft ze tweemaal een op zich onschuldige griep gehad, maar bij haar wordt dan de samenstelling van haar bloed zodanig beïnvloed, dat het tijd kost om de balans weer te vinden en dat gaat gepaard met een grote vermoeidheid. We hebben gesproken over de afmattende kwelling die ontstaat, als je niet zichtbaar ziek bent, nee zelfs er geweldig gezond uitziet, terwijl je toch lijdt onder allerlei handicaps. Zo veel mensen zien niet, of wensen niet te zien, dat je conditie anders is dan anderen, vinden klachten maar aanstellerij en stellen nieuwe eisen. Het gevolg: met steeds meer stress steeds meer over grenzen heen gaan, terwijl de dokter zegt, dat je goed naar je eigen lichaam moet luisteren. Ary heeft het tijdens haar baan in de afgelopen jaren permanent moeten ervaren en ze is zo gelukkig dat ze haar werk nu zelf kan plannen en kan gaan rusten als ze zelf wil. Ze maakt een zeer ontspannen indruk.

Haar nieuwe naaiatelier is nu ingericht en Ning, de vrouw van haar broer Joko, is inmiddels vijf maanden in verwachting. Ary is dus begonnen zich in babyuitzetten te specialiseren.

Gisteren heb ik het nieuwe bouwproject voor de kindehuizen van Lestari, de adviseur van onze Stichting in Yogya, bezocht. Een geweldige ervaring. Zo delen we problemen en successen van haar en onze stichting. De gastvrijheid is geweldig, want in Yogya kan ik altijd gebruik maken van haar computer, tekstverwerker, internetverbinding, email-mogelijkheid tot soms zelfs de auto met chauffeur, Pak Pri.

Tot in het volgende bericht.

Nieuws van 13 augustus 2003 »

Ditmaal een kort bericht. Het diner gisteravond met de specialisten interne ziekten van het ziekenhuis Dr. Sardjito was bijzonder geslaagd. Er begint een vorm van samenwerking te ontstaan die vanzelfsprekend is. Uit tijdgebrek zal ik pas als ik weer thuis ben de informatie verder verwerken.

Vannacht vertrek ik naar Flores en er is nog zo veel te doen. Inmiddels lopen alle drie de klokken van Ibu Ignatia in mijn guesthouse weer en nog op tijd ook en de kapotte lampen zijn ook weer op gang. De volgende keer ga ik me maar eens met het sanitair bemoeien, want dat is op zijn zachtst gezegd niet meer zo van deze tijd. Een flink pak met leertjes in alle maten en een waterpomptang gaan de volgende keer minstens mee. Het werk als secretaris van de Stichting BURUNG MANYAR is erg veelzijdig zoals u merkt.